

Sosiaalinen media aktivoivan oppimisen välineenä

Väliraportti - esitulosia

Kari A. Hintikka

Jyväskylän yliopisto

Kansalaisyhteiskunnan maisteriohjelma

Esityksen runko

- Sosiaalisen median käsite ja keskeisiä ominaisuuksia
- Sosiaalisen median hyötyjä
- Sosiaalisen median määritelmä
- Toteutetut kurssit
- Havaintoja ja kokemuksia

Kansalaisyhteiskunnan maisteriohjelma

- aloitettiin 2007
- professori, lehtori, koordinaattori, suunnittelija
- Ongelmaperustainen opettaminen (Problem Based Learning, PBL)
- Tentti, essee, luentopäiväkirja, opintopiiri, luentopassi, kirja-arvio, wiki, sanaselitys, retoriikka
- sosiaalisen median taidot siirrettävissä työelämään ja kolmannen sektorin toimintaan
- opiskelijapalaute arkisena osana opetusta
- kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali kans.jyu.fi
- laadullinen ja sosiaalista mediaa soveltava opetushanke

Sosiaalisen median hyötyjä 1

- valtavat mahdollisuudet sekä korkeakouluissa, ammatillisessa opetuksessa sekä työelämässä organisaatioiden ja verkostojen uudenlaisina toimintatapoina
- sovellusten maksuttomuus, erittäin nopea omaksuttavuus ja geneerinen joustavuus eri käyttötarkoituksiin
- ei tarvita lisensointimaksuja, asentamista tietokoneille ja on käytettävissä kaikkialta missä on internet-yhteys
- tukee ryhmätyön sekä informaation jakamisen merkitystä nyky-yhteiskunnassa
- ei välttämättä tuota ajallisia säästöjä, mutta merkittävästi kumulatiivista sosiaalista pääomaa, myös työelämään

Sosiaalisen median hyötyjä 2

- kerroksellista; aiemmin opittu mahdollistaa yhä monimuotoisempia toimintamalleja
- sopii erittäin hyvin peruskouluun ja lukioon, koska koulutettavat vaihtuvat vähän
- korkeakouluissa haasteellista, koska opiskelu yksilöllistä, eikä opetusta voida välttämättä perustaa aiemman opitun päälle, vaan eritaitoisia osallistujia yhdelle kurssille
- sopii erittäin hyvin tieteelliseen tutkimukseen, sekä yksilöille että tutkimusryhmille
- osallistumisen mitattavuus

Sosiaalisen median ominaispiirteitä

- A) sisällöt tuottavat sosiaalisuutta, kuten YouTube
- B) sosiaalisuus tuottaa sisältöjä, kuten facebook
- C) käyttäjät generoivat sisältöjä (suositukset, kommentit etc)
- periaatteessa kuka tahansa voi tuottaa ja osallistua
- avoimuus, sisällöt ovat vapaasti saatavissa, usein muokattavissakin
- tuotanto on usein kollektiivinen, sosiaalinen prosessi

Sosiaalisen median määritelmä

- sosiaalista mediaa on käytetty vuosia ilman määritelmää
- Jussi-Pekka Erkkola (2008) gradussaan
- Sosiaalinen media on *"jälkitekollinen ilmiö, jolla on tuotanto- ja jakelurakenteen muutoksen kautta vaikutuksia yhteiskuntaan, talouteen ja kulttuuriin. Samalla sosiaalinen media on teknologiasidonnainen ja rakenteinen prosessi, jossa yksilöt ja ryhmät rakentavat yhteisiä merkityksiä sisältöjen, yhteisöjen ja verkkoteknologioiden avulla vertais- ja käyttötuotannon kautta."*

Sosiaalisen median haasteita ja ratkaisuja

- Internet ei toimi
- Palvelu ei toimi
- Vandalismi
- Tekijyys

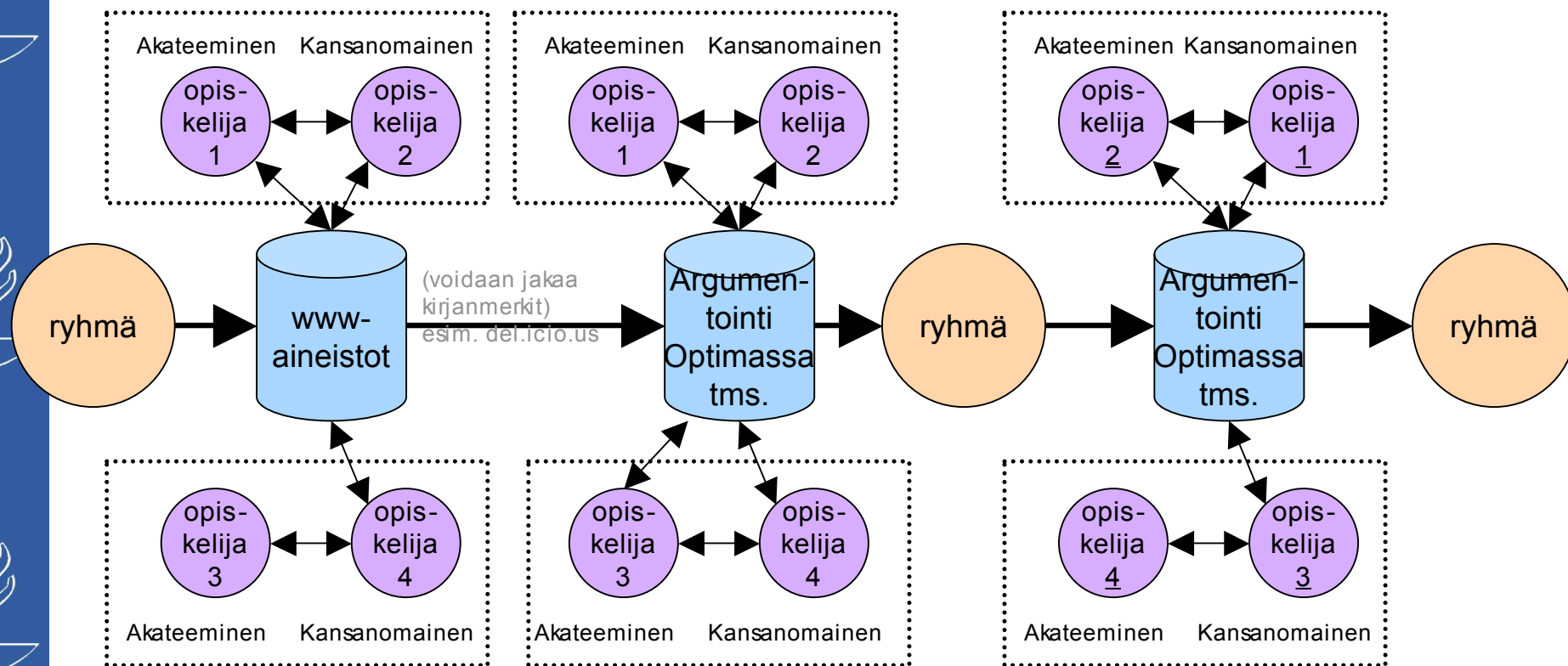
Kurssien esivalmistelu

- suunniteltiin olemassaolevan tiedon pohjalta, silti yllätyksiä
- ensimmäisiä sosiaalisella medially toteutettuja kursseja JY:ssa
- itsenäisen nettityöskentelyn ja lähiopetuksen suhde
- itseorganisoituvuus suoritusten saamisen puitteissa
- riittävä tekninen tuki klo 11 - 23
- aloitetaan tarvittavista minimitaldoista so. lasketaan kynnystä
- palaute kursseista lähitapaamisissa sekä jälkeen

Kurssi 1: Retoriikka

- ensimmäisessä kurssissa argumentoitiin sosiaalisilla kirjanmerkeillä kerätyn aineiston pohjalta
- retoriikan peruskurssi, toteutettuna wikin keskustelutoiminnolla
- opiskelijat muodostavat ryhmiä puolesta ja vastaan ajankohtaisista teemoista
- toteutettu aiemmin Optimalla, sosiaalinen media joustavampaa pitkiin ketjuihin

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tapaaminen
- argumentointi-
-aiheiden
mietintä
- tehtävänanto

Etsitään
aineistoja
www:sta
argument-
tien tueksi

2 ryhmää, puolesta ja
vastaan
ryhmässä
- 1 'akateeminen'
- 1 'kansalainen'

Tapaaminen
- ensimmäisten
vaiheiden purku
- vaihdetaan rooleja
- puolesta / vastaan
-- akat / kansal
- tehtävänanto

Argumentointi
uusin roolein

Purku

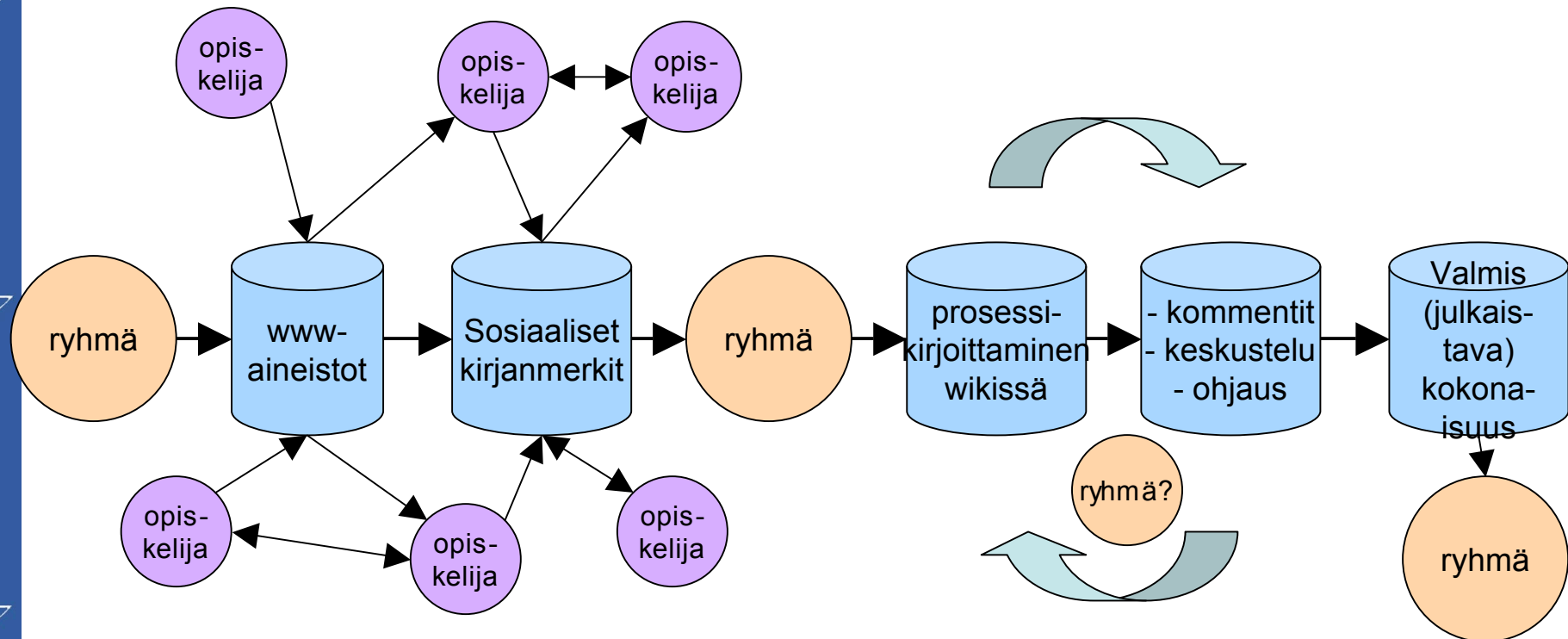
Ohjaajan tuki (vaihtoehtoisia rooleja: sparraus sähköpostilla, linkkivinkit, uudet näkökulmat ja aiheet jne)

Ulkopuolinen kommentoija

Kurssi 2: Käsitekuvaus

- tuotetaan laaja wiki-artikkeli käsitteestä ”globaali kansalaisyhteiskunta”
- aluksi kerätään sosiaalisin kirjanmerkein internet-aineistoa sekä perehdytään teoreettiseen aineistoon
- tekstin tuottaminen aloitetaan käytännössä tyhjästä: siteerauksia, lähteiden nimiä, ideointia ja kommentteja
- vähitellen teksti alkaa hahmottua ja jäsentyä lineaariseksi kokonaisuudeksi kirjan tavoin
- kokonaisuudesta syntyy huomattavasti ajateltua laajempi
- <http://kansope2.wikispaces.com/Globalisaatio>

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tapaaminen
- tehtävänanto
Etsitään
aineistoja
www:sta

Kerätään aineistot
sosialisina
kirjanmerkkeinä
-kerran tallennettu
linkki näkyy heti
kaikille

Tapaaminen
- ensimmäisten
vaiheiden purku
- tehtävänanto

Aineistoa
kirjoitetaan
wikissä

Kaikki voivat
kirjoittaa kaikkea
tai jokaisella osio

Purku

Ohjaajan tuki (tapaamiset, kommentointi sähköpostilla ja myöh. wikissä, linkkivinkit jne)

Tekninen tuki (tapaamiset, ongelmatilanteet, koodaus, uusien palvelujen etsintä jne.)

Orientaatio kurssille 2

- <http://kansope2.wikispaces.com/Evästystä+wiki-kirjoittamiseen>

Palaute

- kerättiin aina lähitapaamisissa
- kurssin jälkeen julkisesti wikiin omalla nimellä

- Asiasisältö
- Vuorovaikutus
- Opettajan toiminta
- Opiskelutavat
- Oma oppimiseni

- sekä laadullinen että numeerinen palaute

- <http://kansope2.wikispaces.com/Palaute>

Palautetta kurssista 2

- "Sosiaalisen median käyttö oppimisvälineenä palveli erinomaisesti kurssin tavoitteiden saavuttamista. Globaalin kansalaisyhteiskunnan käsittämistapojen etsiminen tutkivan oppimisen menetelmin internetistä oli hyödyllistä ja tarjosi paljon laajemman näkökulman asiaan kuin pelkkä akateeminen viitekehys olisi voinut antaa."
- "Suurin kynnys taisi olla se yhdessä kirjoittamisen ja tekemisen kynnys, kun ei tee tekstiä vain itse itselleen tai tentaattorille vaan kokonaiselle ryhmälle ja sen ryhmän kanssa. Tiedonhankinnan monipuolisuus tuki laajemman kuvan saamista käsittelyssä olleesta aiheesta."
- "Koen oppineeni kurssin aikana hyvin paljon."

Palautetta kurssista 2

- "Kollektiivisen kirjoittamisen ja verkko-oppimisen aloittaminen oli kuitenkin varsin haastavaa. Huomasin että minun piti ylittää melkoinen sisäinen muutosvastarinta ja alkaa ajattelemaan oppimista ja tieteellistä kirjoittamista täysin uudesta näkökulmasta ennen kuin sain kurssin "vauhtiin"."
- "Sosiaalisen median ja etenkin wikispacen käyttö sopivat loistavasti tämän kurssin välineiksi ja tulevat varmaankin yleistymään maisteriohjelmassa?"
- "Alkuvaikeuksien jälkeen kaikki siis toimi oikein hyvin. Erityisesti pidin siitä, miten opettaja loi artikkelin kirjoittamisesta meidän opiskelijoiden projektin, jonka muotoon tai sisältöön hän ei kovin paljoa puuttunut."
- "Opin mielestäni paljon uutta sekä asiasisällön että opiskelutapojen kannalta. "

Yhteenveto, sosiaalinen media

- tukee sekä etä- että ryhmäopiskelua
- uuden toimintatavan kynnyks on huomattavasti isompi kuin välineiden oppiminen
- tuottaa opiskelijoiden mielestä enemmän ja syvempää kuin perinteisillä opetustavoilla
- mitattavuus
- akateeminen tietokäsitys: oma nimi, valmis ”teos”, projekti
- sosiaalisen median tietokäsitys: kollektiivinen iteroiva prosessi

Jatkohankkeen kohteita

- sosiaalisen median perusteiden opettaminen opiskelijoille opintojen alussa
- JY:n valmiudet tarjota sosiaalisen median välineitä internetistä irrotettuna
- sosiaalinen media työskentelyssä ja opetuksessa JY:ssa
- opetushenkilökunnan valmiudet